

bam
bú

Per primer cop en català,
un dels best-sellers més estimats
de la literatura juvenil britànica.

*L'amic secret
d'en Barney*
Clive King

Editorial Bambú
és un segell d'Editorial Casals, S.A.

Títol original: *Stig of the Dump*

© del text, Clive King, 1963
© de la traducció, Albert Jané, 2012
© d'aquesta edició, Editorial Casals, S.A., 2012
Casp, 79 – 08013 Barcelona
Tel.: 902 107 007
www.editorialbambu.com
www.bambulector.com

Coordinació de la col·lecció:
Jordi Martín Lloret
Disseny de la col·lecció:
Nora Grosse, Enric Jardí

Primera edició: setembre de 2012
ISBN: 978-84-8343-207-5
Dipòsit legal: B-12970-2012
Printed in Spain
Imprès a Edigrafos, S.A.
Getafe (Madrid)

Qualsevol forma de reproducció, distribució,
comunicació pública o transformació
d'aquesta obra només pot ser realitzada
amb l'autorització dels seus titulars, llevat
d'excepció prevista per la llei. Adreueu-vos
a CEDRO (Centro Español de Derechos
Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu
fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta
obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 /
/ 93 272 04 45).

Índex

1.	El terreny cedeix	9
2.	Cavant amb l'Estic	19
3.	T'escalfa dues vegades	41
4.	De cacera	55
5.	Els Snarget	67
6.	Espellat i enterrat	83
7.	Aires festius	99
8.	El somni d'una nit d'estiu	121
9.	Els menhirs	135

1. El terreny cedeix

Si us acosteu gaire a la punta de la guixera el terreny cedeix. En Barney ho havia sentit dir moltes vegades. Tothom li ho havia dit. La seva àvia, cada cop que li anava a fer companyia. La seva germana, sempre que no li deia una altra cosa. A en Barney li feia l'efecte, en el seu interior, que potser sí que era veritat, allò que el terreny cedia. Però, ben mirat, hi ha una diferència entre haver-ho sentit dir i veure-ho de debò. I avui era un d'aquells dies grisos, en què no hi ha res a fer, en què no es pot jugar a res, en què no es pot anar enlloc. Només a la guixera. L'abocador.

En Barney va passar la tronada tanca i va arribar fins a la punta del clot. Abans devia ser el flanc d'un turonet, es va dir a ell mateix. Però van començar a cavar per treure guix i van deixar aquell forat enorme. Va pensar en totes les barretes de guix que se n'havien fet, i en totes les pissarres de totes les escoles amb què s'hi havia escrit. Devien haver cavat i cavat durant centenars d'anys. Fins que s'havien cansat de cavar, o potser algú els havia dit que paressin, abans que no fessin desaparèixer tot el turó. I ara no sabien què fer amb aquell forat

immens i intentaven d'omplir-lo un altre cop. Tot allò que la gent no volia ho llençava des de dalt de l'espadat.

Es va arrossegar entre les herbotes i va mirar detingudament. Els costats de la clotada tenien la blancor del guix, amb vetes de pedra que sortien com si fossin ossos. Dalt de tot, la terra marronosa s'esmicolava, i es veien les arrels dels arbres que hi creixien. Sortien, es cargolaven, s'entortolligaven a plena llum i es tornaven a ficar a la terra. N'hi havia, d'arbres, que quedaven penjats, amb prou feines suspesos per unes arrels escadusseres. La terra i el guix havien anat caient sota seu, i qualsevol dia ells també anirien a parar al fons de la clotada. Es veien enfilalls d'heura i d'aquella planta enfiladissa que en diuen vell barbut que penjaven en l'aire.

Més avall hi havia la vora del forat. L'abocador. En Barney va poder veure tota mena de restes d'andròmines entre la molsa, els arbustos i les ortigues. Allò era, de debò, el governall d'un vaixell? La cua d'un avió? Com a mínim, allò era una bicicleta de debò. Estava segur de poder-la fer anar si aconseguia d'apoderar-se'n. No li havien deixat mai tenir una bicicleta.

Desitjava trobar-se al fons del clot.

I el terreny va començar a cedir.

En Barney va sentir que el cap li anava avall i que les cames li anaven cap amunt. Hi havia com un sotragueig de terra sota seu. I aleshores va començar a caure, sense deixar d'engrapar la mata d'aquell arbust que queia amb ell.

«Deu ser ben bé així, quan el terreny cedeix», va pensar en Barney.

Aleshores li va semblar que feia tota una volta de campana, va topar contra un relleix de guix que hi havia a mig aire, va

anar caient entre gatoses i ortigues i finalment va anar a petar al mig d'un tou de molsa.

Els seus pensaments van fer aquelles coses tan divertides que fan quan us doneu un bon cop de cap i de cop i volta us trobeu pensant què vau menjar dimarts passat, tot plegat barrejat amb la taula de multiplicar. En Barney s'estava estirat amb els ulls tancats, esperant que el seu pensament deixés de barrejar les coses. I aleshores els va obrir.

Es trobava estirat en una mena de cobert. Mirant cap amunt va poder veure un sostre, o un tros de sostre, fet de branques velles, un tros d'estora molt tronada, i planxes de ferro rovellades. Hi havia un forat molt gros, pel qual devia haver caigut. Podia veure les parets de color blanc del penya-segat, els arbres i les lianes dalt de tot, i el cel amb tot de núvols que hi transitaven.

En Barney es va convèncer que no s'havia mort. Semblava, fins i tot, que no s'havia fet gaire mal. Va girar el cap i va mirar al seu voltant. Es trobava en un cau molt fosc, sobretot després d'haver mirat les parets de guix, tan blanques, i no podia veure quina mena de lloc era. Se sentia com una olor freda, humida. Del sostre per on havia caigut penjaven tot de papaorelles i de cotxinilles.

Però, què li havia passat, a les cames? No es va poder asseure quan ho va intentar. Les cames no se li volien moure. Va pensar que potser se les havia trencades. I què faria, aleshores? Se les va mirar, per veure si estaven en bon estat, i es va adonar que estaven tot entortolligades amb lianes de la vegetació que creixia a les vores del penya-segat. «Qui em deu haver lligat?», va pensar. Va donar un cop a les cames, perquè li quedessin lliures, però no hi va haver res a fer, hi havia un llarguíssim enfilall de lianes que baixaven del penya-segat. Va pensar que

devia haver quedat entortolligat com a conseqüència de la seva caiguda. I que es podia haver trencat la nou del coll, si és que no se l'havia trencada.

Es va quedar quiet i va tornar a mirar al seu voltant. Ara ja tenia la vista avesada a la foscor i va poder veure més bé els racons de la cova.

Allí hi havia algú!

O alguna cosa!

*

Algú, o alguna cosa, tenia una mata de cabells negres i aspres, i un parell d'ulls negres i brillants que miraven en Barney de fit a fit.

—Bon dia! —va dir en Barney.

Allò no va dir res.

—He caigut pel penya-segat —va explicar en Barney.

Algú va fer un grunyit.

—Em dic Barney.

Algú-Allò va fer un soroll que va sonar com «estic».

—Creu que em podria ajudar a deslligar-me els peus, senyor Estic? —va demanar en Barney, educadament—. A la butxaca hi duc una navalla —hi va afegir recordant que en duia una que havia agafat entre els encenalls que hi havia a terra, al taller del seu avi. Era una bona navalla, deixant de banda que li faltava una fulla i que l'altra estava trencada pel mig i força despuntada.

«Sort que me l'he posada a la butxaca», va pensar. Es va regirar per poder agafar la navalla, i va aconseguir d'obrir la mitja fulla rovellada. Va intentar arribar fins a les lianes que li

entortolligaven les cames, però es va adonar que és molt difícil tallar unes lianes amb una navalla feta malbé quan un té els peus lligats més amunt del cap.

La Cosa asseguda en un racó semblava que s'ho mirava amb interès. Es va aixecar i va anar cap a en Barney, on hi havia més claror. En Barney es va alegrar de veure que al capdavant era Algú. «Quina manera més singular d'anar vestit», va pensar, «pells de conill a mig cos i ni sabates ni mitjons.»

—Ai! —va dir en Barney—. No m'arribo als peus. M'ajudes, Estic?

I li va allargar la navalla.

L'Estic la va agafar, la va palpar amb la seva manota peluda i va comprovar el tall amb el dit gros. Aleshores, en lloc d'intentar tallar les lianes, es va ajupir i va collir un tros de pedra.

«Deu voler esmolar la navalla», va pensar en Barney.

Però no, semblava més aviat que volia esmolar la pedra. Fent servir el ganivetot com una pedra d'esmolar, l'Estic va anar fent saltar, amb molta traça, tot d'estelles de la pedra fins que va tenir una fulla finament esmolada. Aleshores es va alçar d'un bot i amb dues o tres ganivetades va tallar les lianes que lligaven els peus d'en Barney.

En Barney es va incorporar.

—Reno! —va dir—. Ets molt intel·ligent. M'hi jugaria el que fos que l'avi no seria capaç de fer una cosa així, i això que és un home molt traçut.

L'Estic va fer la mitja rialleta. I tot seguit va anar al fons de la cova i va amagar la navalla trencada en una pila d'escombraries.

—La meva navalla! —va protestar en Barney. Però l'Estic no en va fer gens de cas. En Barney es va posar dret i va anar cap a la part més fosca de la cova.